

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Gfv.VII.30.168/2015/6.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság az 1000. sz. Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd) által képviselt felperesnek a Hetényi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Harbóczy Sándor ügyvéd) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 9.P.86.129/2013. számon indult és a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.635.735/2013/7. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasítja.

A jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság 3. sorszámú ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1.605.000 (egymillió-hatszázötezer) Ft együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak felhívásra 442.000 (négy száznegyvenkettőezer) Ft elsőfokú és csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek 2008. június 19-én kölcsönszerződést kötöttek. A

szerződésben az alperes vállalta, hogy 52.012 CHF kölcsönt nyújt a felperesnek abból a célból, hogy a felperes megvásárolja az X. szám alatti ingatlant. A peres felek ugyanezen a napon a kölcsönszerződés biztosítására jelzálogszerződést is kötöttek, valamint a felperes közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozatot is tett.

A felperes keresetében a perbeli kölcsönszerződés, jelzálogszerződés és tartozáselismerő nyilatkozat érvénytelenségének megállapítását kérte a Ptk. 239/A. § (1) bekezdése alapján, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés c) és d) pontjára hivatkozással.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés, jelzálogszerződés és tartozáselismerő nyilatkozat semmis. Megítélése szerint a kölcsönszerződés nem rendelkezett azon körülményekről, amelyek esetén az alperes a kamatnak a felperes számára kedvezőtlen változtatására jogosult, ezért a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján semmis. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor nem találta megállapíthatónak a szerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti semmisségét.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróságnak a Hpt. 283. § (1) bekezdés c) pontjával összefüggő álláspontját fellebbezés nem támadta. A fellebbezés indokaira tekintettel arra hivatkozott a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján semmis az a lakossági kölcsönszerződés, amely nem tartalmazza azon körülményeknek a részletes meghatározását, melyek esetében a hiteldíj megváltoztatható. E követelménynek akkor tesz eleget a kölcsönszerződés, ha az a fogyasztó számára is egyértelműen és konkrétan meghatározza azokat a körülményeket, amelyek az egyoldalú szerződésmódosításra alapot adnak. Nem felel meg a szerződés ezen minimális tartalmi követelménynek, ha a pénzintézet a feltételeket a fogyasztó számára semmilyen érdemi információt nem adó, általános jelleggel jelöli meg, és semmilyen iránymutatást sem ad a módosulás lehetséges mértéke tekintetében. A másodfokú bíróság megítélése szerint a perbeli szerződés III/3. és VIII/12. pontja ezen feltételnek nem tettek eleget, ezért a szerződés semmis.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetet elutasító határozat meghozatalát kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjába ütköző módon

jogszabálysértő. Ez utóbbi jogszabályi rendelkezés formális vizsgálatot, a Hpt. 210. § (3) bekezdése, illetve az azt tartalommal kitöltő Ptk. 209. §-a mélyreható tartalmi elemzést követel meg a bíróságtól. Utalt arra is, hogy a jogerős ítélet meghozatala után hozta meg a Kúria a 6/2013. PJE határozatát, mely értelmében a perbeli esetben csak a szerződés részleges semmisségét lehetett volna megállapítani.

A felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet indokolásának részbeni megváltoztatását kérte akként, hogy a perbeli kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján is érvénytelen.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet az alperes által hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő. A felülvizsgálati kérelem kifejezetten a kereset elutasítására irányult, a részleges érvénytelenségre kiterjedően kérelmet az alperes nem terjesztett elő.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében ualt arra, hogy az elsőfokú bíróság a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja körében a keresetet nem találta alaposnak, és ezt egyik fél sem fellebbezte meg, a felülvizsgálati eljárásban már nem lehet vizsgálni ezt az érvénytelenségi okot.

A Kúria megállapította, hogy a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme előterjesztésének jogszabályi feltételei hiányoznak.

A felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében arra vonatkozóan adta elő érveit, hogy a perbeli kölcsönszerződés az árfolyamrés feltüntetésének hiánya miatt a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába ütközik. Az elsőfokú ítélet ebben a körben - fellebbezés hiányában - jogerőre emelkedett, a másodfokú bíróság kizárólag a perbeli szerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja szerinti érvénytelenségét vizsgálta, vizsgálhatta. A Pp. 271. § (1) bekezdés a) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak az első fokon jogerőre emelkedett határozat ellen. A Kúria mindezekre tekintettel a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét a Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontja alapján hivatalból elutasította.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati kérelmének keretei között vizsgálta felül és azt az abban hivatkozott indokok alapján jogszabálysértőnek találta.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében helyesen mutatott rá: más szempontokat kell figyelembe venni a kamat-, költség-, díj módosítását lehetővé tevő szerződéses rendelkezés Hpt. 213. §

(1)bekezdés d) pontja szerinti, illetve a szerződési feltétel Ptk. 209. §-a szerinti tisztességtelenségének vizsgálatakor. Fontos eljárásjogi különbség, hogy ez utóbbi vizsgálatára a Pp. 23. § (1) bekezdés k) pontja alapján elsőfokú hatáskörrel a törvényszék rendelkezik. Jelen perben, a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt elsőfokú eljárásban ezen hatásköri rendelkezésre tekintettel is csak az volt vizsgálható, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelően részletesen meghatározza-e azokat a feltételeket, illetve körülményeket, amelyek esetén a hiteldíj megváltoztatható.

A perbeli kölcsönszerződés a kamat egyoldalú módosítása tárgyában ok-listát tartalmaz. A másodfokú bíróság e körben nem az egyoldalú szerződésmódosítás feltételei meghatározásának hiányára hivatkozott, hanem arra, hogy a szerződés szerinti ok-lista nem elég egyértelműen, konkrétan határozza meg a feltételeket, az alapján a fogyasztó nem rendelkezik a szükséges információval arról, hogy kötelezettségei növekedésére ezek a rendelkezések mennyiben hatnak ki. Ez utóbbi tényezőket a másodfokú ítélet meghozatalakor már ismert 2/2012. (XII. 10.) PK vélemény szerint is a tisztességtelenség körében kellett értékelni, mely jogértelmezést később a 2/2014. PJE 2. pontja is megerősített. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróságnak a felperes Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjára alapított keresetét el kellett volna utasítani.

A Kúria erre való tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A Kúria ítélete alapján mindhárom fokú eljárásban perveztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdés szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - perköltség viselésére, illetve a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt elsőfokú illetve mérsékelt csatlakozó felülvizsgálati eljárás megfizetésére. A peres eljárás során 408.000 Ft az elsőfokú, 544.000 Ft a fellebbezési és 680.000 Ft a felülvizsgálati eljárási illeték, 34.000 Ft a mérsékelt csatlakozó felülvizsgálati eljárási illeték merült fel. 381.000 Ft volt az alperes jogi képviselőjének az első-, és másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült együttes ügyvédi munkadíja, ami az ÁFA-t is tartalmazza.

Budapest, 2015. június 23.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk.
előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

/Seres Józsefné/
bírószági tisztviselő